

> Retouradres Postbus 2518 6401 DA Heerlen

William Schrikker Stichting
Jeugdbescherming en Jeugdreclassering
t.a.v. de Raad van Bestuur
Postbus 12685
1100 AR AMSTERDAM

Stadsplateau 1
3521 AZ Utrecht
Postbus 2518
6401 DA Heerlen
T 088 120 50 00
F 088 120 50 01
www.igj.nl

Ons kenmerk
xxx

Datum 28 januari 2020
Onderwerp Toezichttraject WSS van februari 2019 tot en met december 2019

Geachte xxx

De Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (hierna: de inspectie) houdt toezicht op de naleving van de Jeugdwet. De inspectie heeft in dit kader samen met de Inspectie Justitie en Veiligheid (hierna: de inspecties) onderzoek gedaan naar de kwaliteit van de uitvoering van kindbeschermings- en jeugdreclasseringsmaatregelen door de William Schrikker Stichting Jeugdbescherming en Jeugdreclassering (hierna: WSS).

De opdracht aan de WSS als gecertificeerde instelling voor jeugdbescherming en jeugdreclassering op basis van de Jeugdwet is om te bepalen welke hulp het kind nodig heeft om gezond en veilig op te groeien, te groeien naar zelfstandigheid en voldoende zelfredzaam te zijn en maatschappelijk te participeren. De in te zetten hulp moet verantwoord zijn, waaronder wordt verstaan hulp van goed niveau die in ieder geval veilig, doeltreffend, doelmatig en cliëntgericht wordt verleend en die is afgestemd op de reële behoefte van het kind of ouder.

De Jeugdwet vraagt verder dat de gecertificeerde instelling zich op zodanige wijze organiseert, zich kwalitatief en kwantitatief zodanig voorziet van personeel en materieel en zorgdraagt voor een zodanige verantwoordelijkheidstoedeling, dat een en ander leidt of redelijkerwijs moet leiden tot verantwoorde hulp.

Met deze brief informeer ik u, mede namens de Inspectie Justitie en Veiligheid, over het verloop van het toezichttraject van februari 2019 tot en met december 2019 bij de WSS.

Aanleiding

Aanleiding voor het intensieve toezicht dat de inspecties sinds begin 2019 hebben gehouden, zijn de zorgen van de inspecties over de kwaliteit van de uitvoering van kinderbeschermings- en jeugdreclasseringsmaatregelen en de mogelijke risico's die dit voor kwetsbare kinderen en gezinnen meebrengt. In een openbare brief¹, geplaatst op de website van beide inspecties op 5 februari 2019, hebben de inspecties het toezichttraject van 2016 tot dan toe en de uitkomsten daarvan beschreven.

Ons kenmerk
XXX

Mede door ingrijpen van de Raad van Toezicht besloten de inspecties om op dat moment (begin 2019) niet over te gaan tot het opleggen van een handhavingsmaatregel. De inspecties kozen ervoor om het door de WSS in gang gezette verbetertraject intensief en nauwgezet te blijven volgen en daarbij steeds opnieuw af te wegen of de WSS voldoende resultaten boekte in de verbetering van de kwaliteit van de door de WSS uitgevoerde kinderbeschermings- en jeugdreclasseringsmaatregelen om af te blijven zien van de inzet van een handhavingsmaatregel.

Verwachtingen van de inspecties

De inspecties expliciteerden in de brief d.d. 5 februari 2019 de verwachting dat de door de WSS vanaf januari 2019 ingezette maatregelen ervoor zouden zorgen dat:

- De WSS hulp verleent van goed niveau, die veilig, doeltreffend, doelmatig en cliëntgericht wordt verleend en die is afgestemd op de reële behoefte van de jeugdige en/of ouder.
- Het bestuur van de WSS in staat is om de uitvoering van de kinderbeschermings- en jeugdreclasseringsmaatregelen systematisch te bewaken, te beheersen en kwalitatief te verbeteren. Door:
 - Systematisch verzamelen en registreren van gegevens over de kwaliteit van de hulp.
 - Aan de hand van deze gegevens op systematische wijze te toetsen of de manier van uitvoering leidt tot verantwoorde hulp.
 - Zo nodig veranderen van de wijze waarop de kinderbeschermingsmaatregelen worden uitgevoerd.
- De Raad van Toezicht ervan overtuigd is dat de gekozen aanpak werkt en dat het bestuur in staat is om de primaire processen van de organisatie daadwerkelijk en duurzaam op orde te brengen.

Verloop toezichttraject februari 2019 – december 2019

Het toezicht van de inspecties bestond onder meer uit de beoordeling van de door de WSS opgestelde verbeterplannen en voortgangsrapportages, een aantal praktijktoetsen en gesprekken met de Raad van Bestuur (en de Raad van Toezicht) zowel op het kantoor van de inspectie als op locatie. De inspecties beoordeelden of de in de verbeterplannen genoemde maatregelen aansloten bij de signaleerde tekortkomingen. In de voortgangsrapportages informeerde de WSS de inspecties vervolgens over de implementatie en de vorderingen ten aanzien van de verbetermaatregelen. Het doel van de door de inspecties uitgevoerde praktijktoetsen was om de informatie uit de aangeleverde verbeterplannen en rapportages ter plaatse te verifiëren en de kwaliteit van de uitvoering van de kinderbeschermings- en jeugdreclasseringsmaatregelen in de praktijk te beoordelen.

¹ <https://www.igj.nl/zorgsectoren/jeugd/documenten/brieven/2019/02/05/toezichttraject-bij-de-william-schrikker-stichting>

Hieronder volgt een opsomming van de belangrijkste momenten in dit traject.

De inspecties ontvingen op *4 april 2019, 1 juli 2019 en 30 september 2019* een voortgangsrapportage van de WSS.

Op *15 en 16 april 2019, 17 juni 2019 en 29 oktober 2019* voerden de inspecties een praktijktoets uit.

Op *9 mei 2019 en 15 juli 2019* vond een voortgangsgesprek met de Raad van Bestuur en een afvaardiging van de Raad van Toezicht plaats.

Op *12 juni 2019* ontvingen de inspecties een melding van de WSS waarbij het gaat om vermoedelijk toegebracht letsel bij een jonge baby. De inspecties vragen de WSS om onderzoek te doen naar deze gebeurtenis.

Op *4 juli 2019* vond een gesprek plaats tussen de inspecties en de interne commissie van de WSS die de calamiteiten onderzoekt. Hierbij werden de kwaliteit en de uitkomsten van de drie meest recente door de WSS uitgevoerde calamiteitenonderzoeken besproken.

Op *30 augustus 2019* ontvingen de inspecties een melding van de WSS waarbij het ging om vermoedelijk toegebracht letsel bij een jonge baby. Met het oog op de uitkomsten van het rapport naar aanleiding van de eerdere calamiteit van het overlijden van een baby, vroegen de inspecties de bestuurder van de WSS om vooruitlopend op de uitkomsten van het calamiteitenrapport in de voortgangsrapportage aan te geven hoe deze zich verhouden tot de ingezette verbetermaatregelen.

Op *31 oktober 2019* ontvingen de inspecties de rapportage van de WSS naar aanleiding van de calamiteit die is gemeld op 12 juni 2019.

Op *17 december 2019* ontvingen de inspecties de rapportage van de WSS naar aanleiding van de calamiteit die is gemeld op 30 augustus 2019.

Op *6 november 2019* stuurden de inspecties de WSS, gelet op de uitkomsten van de praktijktoets van 29 oktober 2019, een brief. Hierin staat dat de dossiertoets bij de inspecties de vraag oproept of de handelwijze van de jeugdzorgwerkers van de WSS voldoet aan hetgeen de inspecties én ook de WSS hiervan verwachten om ervoor te zorgen dat jeugdigen zich veilig en optimaal kunnen ontwikkelen. De inspecties gaven aan te twijfelen of jeugdzorgwerkers in alle gevallen:

- tijdig een actueel en volledig beeld hebben van de situatie waarin het kind opgroeit;
- tijdig signalen van onveiligheid herkennen en in samenhang beoordelen;
- de opvoedsituatie van het kind en ouderproblematiek in samenhang en systematisch beoordelen;
- tijdig gerichte acties uitzetten om veiligheidsrisico's en ontwikkelingsbedreiging te beperken/op te heffen.

Na de praktijktoets van de inspecties op *29 oktober 2019* liet de Raad van Bestuur van de WSS op *6 november 2019* onder meer via een e-mail aan de inspecties weten de bevindingen van de inspecties zeer serieus te nemen en daarom besloten heeft om een interne audit uit te laten voeren.

Ons kenmerk
xxx

De Raad van Bestuur gaf aan hiermee:

- direct zicht te willen krijgen op de omvang van het kwaliteitsprobleem;
- te willen zorgen dat de WSS zelf in staat is om de ondergrens van kwaliteit te bewaken;
- de impact van het verbeterplan Regie op Veiligheid te willen toetsen aan de hand van casuïstiek.

Ons kenmerk
xxx

De audit wordt uitgevoerd in alle vier de regio's zodat alle medewerkers hiervan afweten en de urgentie bij iedereen duidelijk is, aldus de Raad van Bestuur.

Op *19 november 2019* presenteerde de WSS de uitkomsten van deze audit aan de inspecties. Na de presentatie vond een gesprek plaats over de uitkomsten van en de vervolgstappen na de steekproef.

Op *19 november 2019* bekeken de inspecties na afloop van de presentatie 15 dossiers. Deze dossiercheck vormde voor de inspecties aanleiding om twee staffunctionarissen van de WSS mee te laten kijken in het dossier en vragen te stellen over de opvolging van de - ook door de auditors - in dit dossier geuite zorgen.

De inspecties nodigden de Raad van Bestuur en de Raad van Toezicht op *4 december 2019* uit voor een bestuursgesprek op *10 december 2019*. De inspecties lieten de WSS in de uitnodiging voor dit gesprek weten dat zij, gelet op de grote risico's die de huidige situatie van de WSS voor de kinderen over wie een kinderbeschermingsmaatregel is uitgesproken met zich meebrengt, overwegen over te gaan tot een handhavingsmaatregel, in de vorm van een aanwijzing.

Voorafgaand aan het bestuursgesprek zonden de Raad van Bestuur en de Raad van Toezicht ieder een brief aan de inspecties d.d. *5 december 2019*.

Op *10 december 2019* vond een bestuursgesprek plaats met de Raad van Bestuur en de voltallige Raad van Toezicht. Daaraan voorafgaand zonden de inspecties de WSS op *9 december 2019* een feitenrelaas toe waarin zij de feiten en omstandigheden weergaven die aanleiding vormden om een handhavingsmaatregel in de vorm van een aanwijzing te overwegen. De inspecties geven aan hierbij te denken aan een maatregel waarbij voor alle cliënten waarover een kinderbeschermingsmaatregel is uitgesproken, in multidisciplinair verband is nagegaan of er sprake is van een volledig en actueel beeld van de opvoedsituatie en de veiligheid van de jeugdige. Verder dachten de inspecties aan een cliëntenstop voor de duur van de aanwijzing.

Op *16 december 2019* ontvingen de inspecties van de WSS een reactie op het feitenrelaas van de inspecties zoals dat voorafgaand aan het bestuursgesprek aan de WSS is gestuurd, een schriftelijke bevestiging van de verbetermaatregelen die de WSS naar aanleiding van de uitkomsten van de interne audit heeft genomen en een overzicht van de stappen die zijn gezet in de dossiers waarover de inspecties op basis van de praktijktoets van 29 oktober 2019 hun zorgen hadden geuit.

Op *19 december 2019* vond een gesprek plaats tussen de inspecties en de Raad van Bestuur van de WSS waarbij de WSS een toelichting geeft op de geformuleerde verbetermaatregelen.

Bevindingen

Op basis van bovenstaande toezichtactiviteiten komen de inspecties tot de volgende bevindingen ten aanzien van de kwaliteit van de uitvoering van de kinderschermings- en jeugdreclasseringsmaatregelen door de WSS en de verbeterkracht van de WSS.

Ons kenmerk
xxx

Bevindingen bijwonen casuïstiekbesprekingen (CB's) 15 en 16 april 2019

De inspecties hebben (onaangekondigd) vijf casuïstiekbesprekingen verspreid over het land bezocht om de kwaliteit hiervan te beoordelen. De inspecties hebben vastgesteld dat de nieuwe werkprocessen die voortkomen uit het verbeterplan van de WSS ten aanzien van de casuïstiekbesprekingen eraan hebben bijgedragen dat de kwaliteit van de casuïstiekbesprekingen is verbeterd. Tijdens de praktijktoets zijn door de inspecties geen dermate zorgelijke punten geconstateerd dat direct handelen van de WSS nodig is. Wel geven de inspecties aan dat zij in algemene zin hebben vastgesteld dat de casuïstiekbesprekingen niet eenduidig verlopen en dat de kwaliteit van de casuïstiekbesprekingen verschilt:

- De casuïstiekbesprekingen verschillen in de mate van structuur: dit hangt af van het wel of niet volgen van een format, het hebben van een voorzitter en de kwaliteiten van de voorzitter om het CB te overzien en te leiden.
- Gezien is dat hoe gestructureerder de CB verloopt, hoe beter de CB verloopt.
- De beschikbaarheid en aanwezigheid van een gedragswetenschapper per CB verschilt.
- Opgevallen is dat de ene jeugdzorgwerker doortastender is in het stellen van kritische vragen dan de andere.
- Het formuleren van bodemeisen geen standaard onderwerp van gesprek is.
- De problematiek van ouders wel aan de orde komt maar er nagenoeg geen relatie wordt gelegd tussen de betekenis hiervan voor de opvoedsituatie van het kind.
- Er weinig aandacht is voor de specifieke vraag of er daadwerkelijk en afzonderlijk door de jeugdzorgwerker met het kind gesproken is.
- De seksuele ontwikkeling van het kind en eventuele zorgen daaromtrent, geen standaard onderdeel zijn van de inbreng.
- Bij wisselingen van de jeugdzorgwerker, er veel verantwoordelijkheid ligt bij de gebiedsmanager om de ingezette lijn in de casus te blijven overzien om te voorkomen dat elke jeugdzorgwerker opnieuw begint.

Bevindingen en conclusies eerste voortgangsrapportage en voortgangsgesprek 9 mei 2019

De eerste voortgangsrapportage Q1 2019 geeft de maatregelen weer die door de WSS worden ingezet om te komen tot de benodigde kwaliteitsverbetering. De WSS geeft aan zich te beseffen dat steviger moet worden ingezet op het creëren van de juiste randvoorwaarden om daadwerkelijke verbetering te kunnen realiseren en dat een verdere inzet nodig is om te komen tot borging van de kwaliteitsverbetering. Omdat niet alles in de voortgangsrapportage even concreet is beschreven, vragen de inspecties zich af of de bestuurder zicht heeft op de daadwerkelijke resultaten van de in gang gezette trajecten en hoe deze uitkomsten worden gebruikt in de sturing op de verbetering van de kwaliteit in de praktijk.

Naast het uitspreken van waardering voor de getroffen maatregelen, benadrukken de inspecties in het voortgangsgesprek nogmaals dat de veiligheid van de kinderen in het handelen van de jeugdzorgwerkers centraal dient te staan. Dit moet volgens de inspecties in het handelen van de jeugdzorgwerker tot uitdrukking komen door in elk geval vanaf de start van een kinderschermingsmaatregel contact te hebben met het gezin, het kind te zien, zo snel mogelijk een risicotaxatie te maken, de uitkomst hiervan multidisciplinair te bespreken en vast te leggen.

Dit alles moet resulteren in een plan van aanpak dat tijdig is opgesteld en dat de basis vormt voor het handelen van de jeugdzorgwerker. Duidelijk moet daarin zijn welke hulp wordt ingezet om de ontwikkelingsbedreigingen op te heffen en welke maatregelen worden genomen om de veiligheid van het kind te vergroten.

Ons kenmerk
xxx

Beoordeling drie calamiteitenonderzoeken

De Commissie Meldingen Jeugd van de inspecties spreekt in haar schriftelijke reactie op de toegestuurde calamiteitenrapportages complimenten uit voor de kwaliteit hiervan en stelt vast dat de kwaliteit van de rapportages, in vergelijking met eerdere rapportages, zichtbaar verbeterd is. Ook geeft zij aan per ontvangen rapportage een stijgende lijn te zien in de kwaliteit van de rapportage. De commissie spreekt verder haar waardering uit over de door de onderzoekscommissie bijgevoegde reflecties op het eigen handelen. De commissie vindt het positief dat de onderzoekscommissie van de WSS een professionele kritische houding hanteert bij de uitvoering van de onderzoeken, niet alleen gericht op het leren en verbeteren van het handelen van de WSS, maar ook ten aanzien van haar eigen handelen.

Omdat de onderzochte meldingen situaties betreffen die speelden voorafgaand aan de start van het verbetertraject in december 2018, kunnen de inspecties op basis van deze rapportages geen uitspraak doen over het effect van het verbetertraject en de vraag of bijsturing hiervan nodig is. Wel bevestigen de rapportages het beeld van de inspecties dat blijvende en gerichte inzet van de WSS nodig is om ervoor te zorgen dat:

- jeugdzorgwerkers standaard aandacht hebben voor de seksuele ontwikkeling van kinderen/risico's ten aanzien van seksualiteit;
- de kwaliteit van de casuïstiekbespreking verbeterd;
- jeugdzorgwerkers handelen vanuit het perspectief van het kind;
- een gedragswetenschapper tijdig wordt betrokken wanneer daar in een zaak aanleiding toe is;
- jeugdzorgwerkers voldoende worden toegerust om juist en adequaat te kunnen handelen.

Bevindingen en conclusies praktijktoets 17 juni 2019

Tijdens het toezicht hebben de inspecties middels dossieronderzoek bekeken in hoeverre de ingezette verbetermaatregelen inmiddels tot resultaat hebben geleid. De inspecties hebben gekeken hoe professionals zich houden op de veiligheid van het kind en handelen om veiligheidsrisico's te beperken. De inspecties hebben tijdens dit toezicht 15 dossiers ingezien (vijf jeugdreclasseringcasussen en 10 kinderbeschermingsmaatregelen) en drie gebiedsmanagers geïnterviewd. De inspecties constateerden daarbij dat:

- Informatie over de veiligheid van het kind, zoals (uitkomsten van) risico-inschattingen en veiligheidsrisico's, op verschillende plekken in het dossier wordt genoteerd en dus niet eenduidig gebeurt. Een voorbeeld hiervan is dat in (het eindoordeel van) de Veiligheid Plus Lijst zelden wordt vermeld of er risico's worden gezien op het gebied van de seksuele ontwikkeling en hoe deze worden afgewend, terwijl dit veelal wel staat vermeld in het casusoverzicht van de casuïstiekbespreking.
- Er grote verschillen zichtbaar zijn in hoe de Veiligheid Plus Lijst wordt ingevuld. De inspecties hebben veiligheidslijsten ingezien waarbij op elk deelgebied een uitgewerkte onderbouwing volgt, in andere veiligheidslijsten is enkel de conclusie/het eindoordeel ingevuld.

Uit de dossiers is niet altijd op te maken of het netwerk van het kind/ouders betrokken is geweest bij het verkrijgen van een goed beeld van de leefsituatie van het kind en het inschatten van de veiligheid hiervan. Tevens is niet altijd zichtbaar of en op welke manier geconstateerde risico's van ketenpartners zijn meegenomen bij de risico-inschatting.

Ons kenmerk
xxx

- In de risico-inschattingen ten aanzien van de veiligheid van het kind, onvoldoende herleidbaar en navolgbaar is terug te lezen wat de problematiek van de ouders (mogelijk) betekent voor de veiligheid en de ontwikkeling van het kind. In meerdere casussen is vastgelegd dat er sprake is van een ouder met een verstandelijke beperking. In het dossier valt nergens terug te lezen of is afgewogen wat deze beperking betekent voor de (toekomstige) opvoedsituatie van het kind. Een ander voorbeeld is dat in een casus wordt benoemd dat moeder zoveel stress heeft dat zij haar baan verloor. Wat deze stressvolle periode betekent voor de opvoedvaardigheden en beschikbaarheid van moeder en daarmee voor de opvoedsituatie van het kind, wordt niet benoemd. In een andere casus wordt uit het dossier niet duidelijk hoe sinds november 2018 invulling is gegeven aan de uitvoering van de kinderbeschermingsmaatregel. De jeugdige lijkt sinds die tijd niet door de jeugdzorgwerker gezien te zijn, althans er is hierover (ook na navraag bij de programmamanager Kwaliteit van de WSS) niets in het dossier terug te vinden.
- Niet in alle dossiers risico-inschattingen opnieuw worden uitgevoerd op het moment dat daarvoor reden is wegens veranderende omstandigheden, zoals bij een terugplaatsing.
- Nagenoeg elk dossier afspraken bevat om ingeschatte veiligheidsrisico's te beperken. Hoe wordt geborgd dat deze afspraken worden nagekomen (hoe, wie, wanneer, wat doet), valt niet of nauwelijks op te maken uit de dossiers.
- In het dossier bij een jeugdreclasseringmaatregel - volgens het werkproces van WSS - zowel een Veiligheid Plus Lijst als een risicotaxatie op het gebied van recidive aanwezig moet zijn. Beide lijsten zijn niet in elk dossier aangetroffen. Soms was er enkel een Veiligheid Plus Lijst aanwezig, in andere gevallen alleen de recidivelijst.

Op basis van dit toezicht stellen de inspecties vast dat er een groot verschil bestaat in de wijze waarop professionals zicht houden op veiligheid van het kind. De inspecties hebben met name kwaliteitsverschillen geconstateerd in de wijze waarop risico's worden ingeschat en het nakomen van gemaakte veiligheidsafspraken wordt bewaakt.

Bevindingen tweede voortgangsrapportage en voortgangsgesprek 15 juli 2019

De voortgangsrapportage Q2 2019 geeft de inspecties inzicht in het effect van de door de WSS genomen maatregelen die zijn ingezet op door de inspecties gesignaleerde tekortkomingen ten aanzien van het beschermen van kinderen tegen gevaren die hun ontwikkeling bedreigen (de veiligheid) en het 'in control' zijn van het bestuur. De inspecties hebben tijdens het voortgangsgesprek aangegeven dat zij uit de tweede voortgangsrapportage opmaken dat de WSS voortgang heeft geboekt in de verbetering van de kwaliteit van de uitvoering van de kinderbeschermings- en jeugdreclasseringsmaatregelen én van het bestuurlijk handelen. De WSS heeft de inspecties middels de rapportage geïnformeerd over de inrichting van de organisatie, de wijze waarop de aansturing op de kwaliteit plaatsvindt, de beoogde cultuuromslag en de invoering van nieuwe werkprocessen ter verbetering van de kwaliteit van het primaire proces geïnformeerd. De verbetermaatregelen worden meer gestructureerd doorgevoerd en de daarbij behorende randvoorwaarden worden gecreëerd opdat de jeugdzorgwerkers in staat zijn om hun werk goed te kunnen doen.

Belangrijk vinden de inspecties ook dat het effect van de maatregelen wordt gemonitord. Wanneer het gewenste effect uitblijft, staat in de voortgangsrapportage beschreven wat daarvan de reden is en op welke wijze hierop wordt bijgestuurd.

Ons kenmerk
xxx

De tweede voortgangsrapportage, de conclusies van de onderzoekscommissie van de WSS, de praktijktoets van 17 juni 2019 en de rapportage van de zelfevaluatie laten een vrij eenduidig beeld zien, aldus de inspecties. De WSS werkt hard aan de benodigde kwaliteitsverbetering en de eerste resultaten hiervan zijn zichtbaar. Dit terwijl de inspecties zich ervan bewust zijn dat de WSS – evenals de meeste andere gecertificeerde instellingen - moet opereren in een zeer complex en moeilijk veld dat op dat moment enorm onder druk staat.

De inspecties geven echter ook aan een aantal kwetsbaarheden te zien in de uitvoering van de kindbeschermings- en jeugdreclasseringsmaatregelen die al langere tijd een punt van zorg zijn bij de inspecties en waarop zij daadwerkelijke verbetering verwachten in de praktijk. De inspecties hebben aangegeven dat verbetering nodig is ten aanzien van de volgende normen:

- Professionals hebben een actueel beeld van de veiligheid van het kind en schatten veiligheidsrisico's op een eenduidige en systematische wijze in waarbij;
- Professionals ook aandacht hebben voor de seksuele ontwikkeltaken en problematiek van de kinderen en schatten ook de risico's op dit gebied systematisch in;
- Professionals ook een inschatting maken van wat de ouderproblematiek betekent voor de veiligheid en ontwikkeling van het kind;
- Professionals de informatie van ketenpartners bij het inschatten van veiligheidsrisico's betrekken;
- Professionals bewaken dat de met het kind, de ouders, het netwerk en andere professionals gemaakte veiligheidsafspraken worden nagekomen;
- De rol, inzet en het tijdig betrekken van de gedragswetenschapper bij het beoordelen van veiligheidsrisico's.

Praktijktoets 29 oktober 2019

Doel van de praktijktoets was om na te gaan of het bestuur van de WSS zicht heeft op de staat van de eigen organisatie, weet waar zich risico's voordoen, welke thema's aandacht nodig hebben en of er sprake is van een continue leerproces. Tijdens dit toezicht zijn de inspecties nagegaan welk kwaliteitssysteem, metingen, onderzoeken en controlemechanismen hieraan ten grondslag liggen en of deze systemen relevante sturingsinformatie opleveren en leiden tot daadwerkelijke kwaliteitsverbetering in de uitvoering van maatregelen. Er is hierover gesproken met een directeur, twee gebiedsmanagers en een gedragsdeskundige van de WSS. De inspecties hebben tijdens deze praktijktoets gezien dat er voor zowel de jeugdzorgmedewerker, gebiedsmanager, als directie een duidelijk en overzichtelijk dashboard beschikbaar is. In dit dashboard wordt informatie gegeven op casusniveau, bijvoorbeeld wanneer een kindbeschermingsmaatregel is aangevangen, wanneer deze afloopt en wanneer het kind voor het laatst gesproken is. Daarnaast is er informatie beschikbaar op medewerkersniveau, zoals verzuim, verloop, voortgangsgesprekken etc. Door middel van een kleur (rood/groen) is zichtbaar wat de stand van zaken is. Er is daarmee zicht en inzicht, zo wordt door de WSS aangegeven.

Op het gebied van kwaliteit zijn door de WSS een aantal indicatoren gedefinieerd waarop door het bestuur (middels het cliëntdossier) wordt gemonitord, zoals:

- Tweemaal per jaar afname van een risicotaxatie;
- Tweemaal per jaar casusoverzicht;
- Plan van aanpak binnen acht weken gereed;
- Toewijzen professional binnen vijf werkdagen.

Ons kenmerk
xxx

Door de WSS wordt aangegeven dat de meting op deze indicatoren enkel aangeeft of iets heeft plaatsgevonden, maar dat het niets zegt over de inhoud (kwaliteit) daarvan. Zo wordt, aldus de WSS, de kwaliteit van een risicotaxatie geborgd door de bespreking hiervan in de casuïstiekbesprekingen. Daarnaast vinden gesprekken plaats met de individuele jeugdzorgwerkers door de gebiedsmanagers en de gedragswetenschapper. De directeuren Jeugdbescherming en Jeugdreclassering spreken daarnaast met de gebiedsmanagers. De directeuren leggen vervolgens verantwoording af aan het bestuur. De WSS is van mening dat deze duidelijke aansturing werkt en tot positieve resultaten leidt, in die zin dat er zicht is op de kwaliteit van het handelen van de jeugdzorgwerkers.

Om zicht te krijgen of er daadwerkelijk resultaten zijn geboekt in de kwaliteitsverbetering van de uitvoering van kindbeschermings- en jeugdreclasseringsmaatregelen, hebben de inspecties tijdens dit toezicht negen dossiers ingezien. Op basis van de inzage in deze dossiers komen de inspecties tot de volgende bevindingen:

- Informatie over de veiligheid van het kind, zoals (uitkomsten van) risico-inschattingen en veiligheidsrisico's, wordt nog steeds op verschillende plekken in het dossier genoteerd en gebeurt niet eenduidig. Daardoor is het nog steeds nodig dat professionals zowel in de Veiligheid Plus Lijst, het format voor de casuïstiekbespreking, het plan van aanpak en het contactjournaal moeten kijken om zich een volledig beeld van de veiligheid van een kind te kunnen vormen. Signalen die elders in het dossier te lezen zijn over mogelijke risico's voor de veiligheid en de opvoedsituatie van het kind zijn niet opgenomen in de risicotaxatie.
- Er zijn nog steeds grote verschillen zichtbaar in hoe de Veiligheid Plus Lijst wordt ingevuld. De inspecties hebben veiligheidslijsten gezien waarbij op elk deelgebied een uitgewerkte onderbouwing volgt, in andere veiligheidslijsten is enkel de conclusie/het eindoordeel ingevuld. Wanneer elk deelgebied is onderbouwd, komt dit de navolgbaarheid en de kwaliteit van de inschatting van de veiligheid ten goede.
- Zo bevatte één van de dossiers een veiligheidslijst van april 2019 waarin alle items (risicofactoren) als 'onbekend' gescoord zijn. Ten aanzien van de casuïstiekbespreking in deze zaak staat enkel vermeld dat een nieuwe zaak besproken is en er niets besloten is. Nadien is er geen nieuwe taxatie in het dossier opgenomen.
- In de gemaakte risico-inschattingen ten aanzien van de veiligheid van het kind, is nog steeds onvoldoende herleidbaar en navolgbaar terug te lezen wat de problematiek van de ouders (mogelijk) betekent voor de veiligheid en de ontwikkeling van het kind. Zo wordt in de risicotaxatie en het plan van aanpak in een casus geen relatie gelegd tussen de persoonlijke problematiek van moeder en wat dit mogelijk voor risico's kan opleveren voor de baby.
- In sommige veiligheidslijsten is meer dan de helft van de risicofactoren gescoord als 'onbekend' terwijl uit het dossier niet blijkt dat er acties zijn uitgezet om alsnog zicht op deze risicofactoren en dus de veiligheid van het kind te krijgen.

Zo is in één dossier vastgesteld dat negen maanden nadat de ondertoezichtstelling over een driejarig kind is uitgesproken, er wordt aangegeven dat er nog steeds geen zicht is op de veiligheid van het kind bij moeder thuis.

- Hoewel in de voortgangsrapportage van 4 juli 2019 staat vermeld dat alle bestaande casussen waarbij kinderen tot vier jaar zijn betrokken, door een gedragswetenschapper worden getoetst op kindveiligheid, is hiervan niets terug te zien in de dossiers. Daarnaast gevraagd gaf een staffunctionaris van de WSS aan dat de werkafspraken is dat in alle nieuwe zaken een startgesprek plaatsvond met een gedragswetenschapper.
- Niet in alle dossiers was navolgbaar op welke wijze de gemaakte veiligheidsafspraken bijdragen aan het opheffen dan wel beperken van de geconstateerde veiligheidsrisico's. Ook was niet in alle dossiers duidelijk hoe wordt geborgd dat de gemaakte veiligheidsafspraken worden nagekomen, wie daarvoor verantwoordelijk is en wat in dit geval de consequenties zijn.

Ons kenmerk
xxx

Na afloop van de dossiertoets is gesproken met twee staffunctionarissen van de WSS. Aan de hand van voorbeelden uit de dossierinzage, hebben de inspecties hen bevroegd over de implementatie van en sturing op de verbetermaatregelen waarmee wordt beoogd dat bij elk kind sprake is van zicht en regie op veiligheid. Gelet op de twijfels en zorgen van de inspecties naar aanleiding van deze dossierinzage, is de WSS gevraagd om nader onderzoek te doen in een aantal van de door de inspecties bekeken dossiers waarbij voor één casus is aangegeven dat op zeer korte termijn beoordeeld moest worden of de veiligheid van het kind (een baby van negen maanden oud) afdoende is gewaarborgd. En zo niet, dat zou worden gezorgd voor passende maatregelen.

Presentatie WSS van de uitkomsten van de interne audit op 19 november 2019

De WSS heeft op 19 november 2019 aan de inspecties haar bevindingen en conclusies gepresenteerd uit de interne audit. Voor de audit is bij elk team één dossier onderzocht (43 dossiers in totaal) aan de hand van een vaste itemlijst. De zes casussen waarin de inspecties hebben verzocht om nader onderzoek te doen, zijn blind meegenomen in de steekproef.

De WSS geeft aan dat de conclusies en bevindingen uit de interne audit overeenkomen met de bevindingen van de inspecties op grond van de praktijktoets van 29 oktober 2019. De WSS concludeert dat het zicht en regie op veiligheid nog niet op het gewenste niveau is. De oorzaak hiervan, aldus de bestuurder, is niet gelegen in een gebrekkige dossiervorming. De uitvoering van kindbeschermingsmaatregelen is zorgelijker dan de uitvoering van jeugdreclassering. De audit geeft volgens de WSS goed inzicht in de aard en omvang van het probleem. De bestuurder geeft aan dat de aard en omvang hem niet hebben verrast, maar dat hij wel had gehoopt dat de resultaten van het verbeterprogramma al meer zichtbaar zouden zijn.

De bestuurder geeft ook aan dat de herinrichting van de organisatie op de goede weg is, maar lang duurt. De casuïstiekbesprekingen, de startgesprekken tussen de jeugdzorgwerker en gedragswetenschapper en de inzet van gedragswetenschapper zijn volgens de WSS zinvolle instrumenten om tot de benodigde kwaliteitsverbetering te komen. Gelet op de uitkomsten van de audit acht de WSS het echter nodig om een versnelde kwaliteitsslag te maken.

De WSS is voornemens dit onder andere te doen middels de inzet van een dossieraudit als lerend instrument, het nader toerusten van de aandachtfunctionarissen Seksuele Veiligheid, het continueren en intensiveren van de casuïstiekobservatie en de casuïstiekondersteuning volgens planning, een startgesprek per casus met de gedragswetenschapper en het aanscherpen van de leerlijnen op het gebied van doelgroepspecificiteit.

Ons kenmerk
xxx

Bevindingen WSS ten aanzien van het hebben van zicht op veiligheid:

In de dossiers met een ondertoezichtstelling of voogdijmaatregel is:

- In circa 95% een veiligheids-/risicotaxatie aanwezig;
- In circa 60% de laatste veiligheidslijst geactualiseerd;
- In circa 20% de veiligheidslijst tot stand gekomen in overleg met ouders, sociaal en professioneel netwerk.
- In 55% een afweging gemaakt van kindsignalen.
- In 25% een afweging gemaakt van de invloed van de beperking van ouders op de kwaliteit van de opvoeding en veiligheid van de cliënt.
- In circa 45% een afweging is gemaakt van de betekenis van de ouderproblematiek in relatie tot het kind.
- In circa 30% een afweging is gemaakt van de seksuele veiligheid van het kind.

Conclusie WSS ten aanzien van het hebben van zicht op veiligheid:

- In 5 van de 27 dossiers waarbij een ondertoezichtstelling is uitgesproken is voldoende zicht op veiligheid.
- In 11 van de 27 (ondertoezichtstelling)dossiers is er deels zicht op veiligheid.
- In 11 van de 27 (ondertoezichtstelling)dossiers is er onvoldoende zicht op veiligheid.
- In vier van de acht dossier waarin sprake is van een voogdijmaatregel, is er voldoende zicht op veiligheid.

Bevindingen WSS ten aanzien van het hebben van regie op veiligheid in dossiers met een ondertoezichtstelling of voogdijmaatregel:

- In circa de helft van de dossiers is navolgbaar dat de geformuleerde doelen bijdragen aan het wegnemen van ontwikkelingsbedreigingen.
- In circa 45% van de dossiers sluiten de geformuleerde acties en afspraken aan bij de doelen.
- In circa 15% van de dossiers zijn de acties en afspraken SMART geformuleerd
- In circa de helft van de dossiers worden de acties en afspraken uit het plan van aanpak uitgevoerd.
- In circa 15% van de dossiers wordt gereageerd/gehandeld naar aanleiding van nieuwe zorgen/signalen
- In circa driekwart van de dossiers is bij het nemen van (kern)beslissingen de juiste ondersteuning geraadpleegd (ots)
- In circa de helft van de dossiers zijn de juridische middelen op het juiste moment ingezet (ots)
- In circa 60% van de dossiers is het kind gesproken op de aangewezen momenten.
- In circa 7% van de dossiers is de seksuele veiligheid besproken.
- In 80% van de dossiers is de cliënt op aangewezen momenten ingebracht in de casuïstiekbespreking.

Conclusie WSS ten aanzien van de regievoering op veiligheid

Van de 27 dossiers waarin een ondertoezichtstelling is uitgesproken, is er in zes zaken voldoende regie op veiligheid; in 11 zaken is er deels voldoende regie op veiligheid en in 10 zaken is er onvoldoende regie op veiligheid.

Van de acht dossiers waarin sprake is van een voogdijmaatregel, is er in drie zaken voldoende regie op veiligheid; in twee zaken deels voldoende regie op veiligheid en in drie zaken is er onvoldoende regie op veiligheid.

In vijf á zes van de beoordeelde zaken vond de WSS, evenals eerder de inspecties, de situatie zo zorgelijk dat acute actie om de veiligheid van kinderen te borgen nodig was. De WSS gaf aan dat inmiddels maatregelen waren genomen om de veiligheid van de betreffende jeugdigen te borgen. Ons kenmerk
xxx

In zes van de acht beoordeelde jeugdreclasseringszaken is er zicht op het recidiverisico en in drie van de acht zaken wordt regie gevoerd op de recidiverisico's en de veiligheid van jongere. De WSS concludeerde verder dat in de praktijk meer gedaan wordt dan dat uit de dossiers blijkt.

Praktijktoets 19 november 2019

De inspecties hebben na afloop van de presentatie over de uitkomsten van de interne audit 15 dossiers ingezien (vier jeugdreclasseringcasussen en 11 kinderbeschermingsmaatregelen) die na mei 2019 zijn gestart om te beoordelen in hoeverre er conform de gemaakte werkafpraak bij aanvang van een maatregel sprake is van een startgesprek tussen de jeugdzorgwerker en gedragswetenschapper. Daarbij hebben de inspecties vastgesteld dat in drie van de vier jeugdreclasseringcasussen een startgesprek heeft plaatsgevonden. In de dossiers met een kinderbeschermingsmaatregel heeft er in acht van de 11 casussen een startgesprek met de gedragswetenschapper plaatsgevonden. De wijze waarop de inhoud van het gesprek met de gedragswetenschapper een plek krijgt in de uitvoering van de maatregel verschilt. Er zijn voorbeelden gezien dat de uitkomsten van het gesprek zijn meegenomen in de veiligheidslijst en casuïstiekbespreking. Daarnaast is ook gezien dat een heldere en duidelijke analyse te lezen is in het verslag van het startgesprek maar dat deze punten niet zijn meegenomen in de veiligheidslijst of casuïstiekbespreking. Of een voorbeeld van een casus waarbij staat vermeld dat er een startgesprek heeft plaatsgevonden, maar waarvan de inhoud en afwegingen niet zijn vastgelegd.

Verder hebben de inspecties specifiek gekeken naar de casus waarvan op 29 oktober 2019 is verzocht om op zeer korte termijn te kijken of de veiligheid van het kind (een baby van negen maanden) voldoende is geborgd.

De inspecties constateren in deze casus dat:

- besloten is om deze casus mee te nemen in de interne audit (11 november 2019) en door het auditteam te laten beoordelen of er maatregelen nodig waren om de veiligheid van de jeugdige te borgen.
- de auditors na het afnemen van een interview met de jeugdzorgwerker, gebiedsmanager en gedragswetenschapper, niet gerustgesteld waren en, net als de inspecties, constateren zorgen te hebben over het zicht en regie op de veiligheid van deze baby.
- de auditors deze zorgen concreet in een e-mail aan de jeugdzorgwerker uiteen hebben gezet waarbij de jeugdzorgwerker wordt geadviseerd om deze zorgen te bespreken met de gebiedsmanager en gedragswetenschapper.
- de (nieuwe) jeugdzorgwerker per e-mail aan de gebiedsmanager meedeelt de bestaande zorgen mee te zullen nemen in het geplande kennismakingsgesprek met moeder op 9 december 2019.

Twee staffunctionarissen van de WSS geven na de dossiercheck aan de inspecties aan dat het voor hen op dat moment (19 november 2019) op basis van het dossier ook niet navolgbaar is welke concrete acties zijn uitgevoerd om zicht te krijgen op de acute veiligheid van de baby en deze te borgen. Zij geven aan dat het urgentiebesef er in deze casus onvoldoende lijkt te zijn. Zij zullen dit op nadrukkelijk verzoek van de inspecteurs bespreken met de bestuurder.

Ons kenmerk
xxx

Op verzoek van de inspecties heeft de WSS naderhand schriftelijk uiteen gezet welke stappen zijn gezet in de dossiers waarover de inspecties op basis van de praktijktoets van 29 oktober 2019 hun zorgen hadden uitgesproken. De WSS heeft deze casussen blind meegenomen in de interne audit. Met betrekking tot de casus waarvan is verzocht er op zeer korte termijn naar te kijken geeft de WSS aan dat er in deze casus sprake was van een overdracht van het dossier naar een nieuwe jeugdzorgwerker. Deze jeugdzorgwerker had op 20 november 2019 een kennismakingsgesprek ingepland met ouders en kinderen. Op 20 november 2019 ontvangt de WSS een zorgmelding van Veilig Thuis. Op basis van deze melding en de zorgen die al bekend zijn over het gezin wordt besloten om diezelfde dag nog (20 november 2019) een spoedmachtiging uithuisplaatsing bij de kinderrechter te vragen. Deze spoedmachtiging wordt verleend en dezelfde avond worden de kinderen in een crisispleeggezin geplaatst.

Bestuursgesprek met de Raad van Bestuur en Raad van Toezicht op 10 december 2019

De Raad van Bestuur geeft aan goed op koers te liggen met de implementatie van de verbetermaatregelen. De Raad van Bestuur zegt dat nu het moment is om daarvan concreet resultaat te zien; dit kon niet eerder worden verwacht. De Raad van Bestuur ziet, evenals de Raad van Toezicht, wel degelijk de noodzaak en urgentie in om tot verdere kwaliteitsverbetering te komen en wil hierin graag samen met de inspecties optrekken. De Raad van Bestuur heeft een aanpak uitgezet waardoor de komende tijd steeds meer dossiers worden ge-audit en aan de geconstateerde patronen wordt gewerkt.

De inspectie heeft aangegeven hoge risico's te zien in het ontbreken van voldoende zicht en regie op veiligheid in de uitvoering van de kinderbeschermingsmaatregelen. Daarbij heeft de inspectie weinig vertrouwen in de verbeterkracht van de WSS. Eind 2018 wilden de inspecties ervan overtuigd raken dat de Raad van Bestuur over voldoende bestuurlijke slagkracht beschikte om ervoor te zorgen dat de ingezette plannen en maatregelen daadwerkelijk tot de gewenste kwaliteitsverbetering zouden zorgen. Het afgelopen jaar hebben de inspecties de WSS de ruimte gegeven voor de benodigde organisatie- en cultuurverandering maar daarbij ook steeds aangegeven dat dit tot daadwerkelijk resultaat op de werkvloer en in de praktijk moest leiden. Op dat punt hadden de inspecties meer resultaat verwacht. De constatering dat er onvoldoende zicht is op de veiligheid van kinderen is bekrachtigd door de interne audit van de WSS. De inspecties vragen zich af wat deze uitkomsten betekenen voor de veiligheid van kinderen in lopende maatregelen. Er moet snel in kaart worden gebracht in welke casussen risico's zitten, aldus de inspecties. Het is aan de inspecties om te overwegen wat te doen om deze zorgelijke situatie een einde te maken.

Ontvangen verbeterplan op 16 december 2019 en toelichting op deze maatregelen tijdens gesprek op 19 december 2019

Op 16 december 2019 stuurt de WSS de inspecties het verbeterplan toe dat naar aanleiding van de interne audit is opgesteld. Hierin geeft de WSS de maatregelen weer zoals zij die in het gesprek met de inspecties op 19 november 2019 heeft benoemd.

Het betreft:

- het versneld inzetten van de interne audits (in 120 dossiers in de periode januari-maart 2020) als lerend instrument;
- het beter toerusten van de ambassadeurs seksuele veiligheid;
- het continueren van de CB-observatie en CB-ondersteuning;
- het voorzetten en evalueren van het startgesprek in elke nieuwe casus met de gedragswetenschapper;
- het aanscherpen van de leerlijnen op doelgroep-specifieke risico's.

Ons kenmerk
xxx

In een gesprek op 19 december 2019 geeft de WSS een toelichting op de toegezonden stukken. De inspecties merken tijdens het gesprek op dat de voortgangsgesprekken die tot dan toe zijn gevoerd een tweeledig karakter hebben gehad: aan de ene kant gaven de inspecties aan te begrijpen dat de organisatie tijd nodig had om veranderingen te realiseren en spraken zij waardering uit voor hetgeen daarvoor werd ingezet en aan de andere kant werd op basis van de bezoeken extra aandacht gevraagd voor de zorgen die dit oproep en inzet gevraagd van de WSS om deze zorgen weg te nemen.

De WSS geeft tijdens dit gesprek aan het ermee eens te zijn dat de organisatie nog niet is waar het zou moeten zijn. Op basis van de interne audit concludeert de WSS dat zowel het zicht als de regie op veiligheid, met name in de jeugdbeschermingscasussen, nog niet op het gewenste niveau zijn. Het gewenste niveau betekent dat er in alle zaken zicht en regie op veiligheid is en dat er wordt gehandeld bij acute veiligheidszaken. De WSS is van mening dat de ingezette maatregelen ertoe leiden dat er:

- binnen drie maanden zicht is op alle nieuwe zaken, aangezien er in al die zaken dan een startgesprek met de gedragswetenschapper heeft plaatsgevonden;
- over een half jaar in alle lopende zaken zicht is, omdat deze dan allemaal in een CB zijn besproken.

Beoordeling van de kwaliteit van de uitvoering van kindbeschermingsmaatregelen

De zorgen van de inspecties over de veiligheid van de kinderen over wie de WSS een maatregel uitvoerde, waren eind 2018 dusdanig groot dat de inspecties overwogen een handavingsmaatregel in te zetten. De WSS heeft naar aanleiding van het gesprek met de inspecties in die tijd gehandeld door bestuurlijk in te grijpen en verbetermaatregelen te treffen. De inspecties hebben vervolgens besloten af te zien van het inzetten van een bestuursrechtelijke maatregel in de vorm van een aanwijzing en het door de WSS in gang gezette verbetertraject in 2019 intensief en nauwgezet te volgen en daarbij steeds opnieuw af te wegen of de WSS voldoende resultaten boekte om af te blijven zien van de inzet van een handavingsmaatregel.

Op dit moment is de WSS nog bezig met het door haar in gang gezette verbetertraject. De WSS is een landelijk werkende gecertificeerde instelling waardoor bij het verbetertraject een groot aantal medewerkers is betrokken die over circa 10.000 kinderen een maatregel uitvoeren.

Naast de aanpassing van de inrichting van de organisatie en de besturing daarvan en de implementatie van nieuwe werkwijzen- en processen is een cultuuromslag nodig gebleken om te komen tot daadwerkelijke kwaliteitsverbetering.

De inspecties concluderen op basis van de toezichtactiviteiten die de afgelopen maanden zijn uitgevoerd, dat de tekortkomingen die de inspecties ten aanzien van de uitvoering van kindbeschermingsmaatregelen hebben geconstateerd nog niet zijn weggenomen. De WSS heeft hard gewerkt aan het doorvoeren van maatregelen met de verwachting dat deze, meer dan voorheen, de kwaliteit van de zorg voor de veiligheid van de kinderen zou verbeteren en vervolgens borgen.

De inspecties hebben gezien en benoemd dat de WSS veel heeft ingezet op het doorvoeren van deze maatregelen. Daarnaast hebben de inspecties steeds benoemd dat alle inspanningen moeten leiden tot meer zicht en regie op de veiligheid voor de kinderen en dat de inspecties hierover zorgen blijven houden. De resultaten van de ingrepen die tot nu toe zijn behaald, zijn minder dan wat de WSS had kunnen en moeten bereiken. De kwaliteit is niet zodanig verbeterd dat de WSS in alle casussen zicht en regie op veiligheid heeft. Dit heeft de WSS ook zelf middels haar interne audit in november 2019 - uitgevoerd na een praktijktoets van de inspecties - vastgesteld. Het kwaliteitsmanagementsysteem van de WSS leverde dit beeld niet eerder op en biedt geen realistisch en - door het beperkt aantal dossiers in de audit - ook geen volledig beeld van de kwaliteit van de kinderbeschermingsmaatregelen. Door het ontbreken van gerichte sturingsinformatie is de bestuurder onvoldoende in staat om de uitvoering van de kinderbeschermingsmaatregelen systematisch te bewaken, te beheersen en kwalitatief te verbeteren.

Ons kenmerk
xxx

Hoewel de Raad van Bestuur zelf heeft geconcludeerd dat er in het merendeel van de door henzelf beoordeelde casussen onvoldoende zicht én regie is op de veiligheid van de kinderen, heeft dit niet geleid tot concrete acties om versneld na te gaan in welke andere casussen er mogelijk nog meer sprake is van (acute) veiligheidsrisico's voor de kinderen. Dit baart de inspecties ernstige zorgen. De inspecties vinden de beslissing van de WSS om vóór begin april 2020 in 120 dossiers als lerend middel na te gaan of de veiligheid van de jeugdigen voldoende is gewaarborgd, geen recht doen aan de uitkomsten van de interne audit. Dit betekent immers dat nog steeds kwetsbare kinderen risico's lopen. Dit besef bij de WSS zien de inspecties ook niet terug naar aanleiding van de terugkoppeling van de WSS over de casussen waarover de inspecties tijdens de praktijktoets op 29 oktober 2019 hun zorgen hebben geuit.

Verder gaat de WSS er naar het oordeel van de inspecties ten onrechte vanuit dat over zes maanden in alle dossiers zicht én regie op veiligheid is omdat elk dossier dan in een casuïstiekbespreking of startgesprek is besproken en de kwaliteit van deze besprekingen door de inzet van alle verbetermaatregelen van voldoende niveau is. Uit het toezicht van de inspecties blijkt dat de CB's niet zonder meer leiden tot de benodigde veiligheid en kwaliteit. Zelfs na doorvragen van de inspecties tijdens de gevoerde gesprekken in december 2019, heeft de WSS aangegeven geen nadere stappen te zetten om verbeteringen door te voeren, omdat de kwaliteit van een casuïstiekbespreking naar de inschatting van de WSS afdoende zou moeten zijn.

Naar het oordeel van de inspecties is gelet op deze acute risico's voor de veiligheid van de kinderen over wie een kinderbeschermingsmaatregel is uitgesproken een aanscherping en versnelling in de uitvoering nodig van de lopende verbetermaatregelen van de WSS.

De WSS ziet deze noodzaak zelf niet in en daardoor hebben de inspecties er onvoldoende vertrouwen in dat de WSS zonder bestuursrechtelijke maatregel van de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd op korte termijn aan deze zorgelijke situatie een einde maakt. De inspectie acht het daarom noodzakelijk in te grijpen door middel van een aanwijzing.

De inspectie bracht samen met de Inspectie Justitie en Veiligheid recent een signalement uit waarin zij aangaven dat sprake is van ernstige wachtlijstproblematiek in de hele jeugdbeschermingsketen en dat handhaven op instellingsniveau hiervoor geen oplossing is.

In het geval van de WSS treedt de inspectie handhavend op omdat bij de WSS ernstige tekortkomingen in de uitvoering van de kinderbeschermingsmaatregelen zijn geconstateerd en is de WSS onvoldoende in staat gebleken om zicht en regie op de veiligheid van kinderen te hebben. Gelet op hetgeen hiervoor is omschreven, is de inspectie van oordeel dat de veiligheid van de kinderen, over wie een kinderbeschermingsmaatregel wordt uitgevoerd, bestuursrechtelijk ingrijpen van de inspectie in dit geval noodzakelijk maakt.

Ons kenmerk
xxx

De Inspectie Justitie en Veiligheid heeft op dit moment geen acute zorgen ten aanzien van de kwaliteit van de uitvoering van de jeugdreclasseringsmaatregelen. Anders dan bij de uitvoering van kinderbeschermingsmaatregelen waarbij het gaat om kinderen die ernstig in hun ontwikkeling worden bedreigd, gaat het bij de uitvoering van jeugdreclasseringsmaatregelen om de begeleiding van jeugdigen, gericht op het voorkomen van recidive, de re-integratie en het borgen van de veiligheid van de jeugdige en zijn omgeving. De Inspectie Justitie en Veiligheid zal op dit moment geen handhavingsmaatregel inzetten maar intensief en nauwgezet blijven volgen of de kwaliteit van de uitvoering verder verbetert en blijvend wordt geborgd.

Over het handhavingstraject gericht op de uitvoering van de kinderbeschermingsmaatregelen wordt u afzonderlijk geïnformeerd.

Ik hoop u voor dit moment voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Hoofdinspecteur